

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: M. Š., narozená dne X, bytem P.,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, se sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 16.12.2019 proti rozhodnutí žalované ze dne 29.10.2019 č.j. X-44091-HS o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 29.10.2019 č.j. X-44091-HS a jemu předcházející rozhodnutí č.j. R-19.6.2019 - 426/ X ze dne 19.6.2019 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- I. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 16.12.2019 Krajskému soudu v Plzni doručenou osobně dne 17.12.2019 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 29.10.2019 č.j. X-44091-HS, jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. R-

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

19.6.2019 – 426/X ze dne 19.6.2019, kterým byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 4.6.2019 není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 29.10.2019 žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 21.10.2019 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, tj. na horní hranici rozmezí 10-20%, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

2. **Žalobkyně v žalobě** zejména vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím žalované s ohledem na svůj stručně popsany zdravotní stav, který dle ní byl chybně posouzen, jelikož se nelepší, ale spíše se i přes pravidelnou léčbu zhoršuje. Kvůli svému zdravotnímu stavu je v pracovní neschopnosti s omezenými finančními příjmy. Žalobkyně uvedla své dosavadní vzdělání a pracovní historii s tím, že současné zaměstnání je fyzicky i psychicky náročné a ona se bojí, že jej již nebude dále schopna vykonávat, a zároveň vzhledem k praxi a věku nenajde na trhu práce jiné uplatnění. Závěrem požadovala zrušení napadeného rozhodnutí a uložit žalované, aby o její žádosti znovu rozhodla.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň - město** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 4.6.2019 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v námitkovém řízení dne 21.10.2019 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b) přílohy vyhlášky a uvedená míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna.
4. **Žalovaná dne 13.1.2020** ve svém vyjádření k žalobě konstatovala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku, který stanovil, že žalobkyně není invalidní. Rozhodnutí měla za přesvědčivé, zohledňující veškeré dostupné odborné nálezy a s ohledem na námitky žalobkyně navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**). Za dosud zjištěného stavu setrvala na svém rozhodnutí ze dne 29.10.2019 a navrhla zamítnutí žaloby. Ze zaslání **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 29.10.2019 bylo podle založené dodejky žalobkyni doručeno dne 30.10.2019.
5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

konaném dne 20.4.2020 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie v nepřítomnosti žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. 9.10.2019, byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, Datum vzniku invalidity bylo stanoveno 29.5.2019** (neurologické vyšetření). Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a z vyšetření neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je vertebrogenní algický syndrom bederní páteře s kořenovou iritací L5 vpravo. Dále komise uvedla, že není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město ani námitkového řízení a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla s ohledem na povolání zhodnocena 35% podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1c) přílohy vyhlášky; datum vzniku invalidity stanoven dnem neurologického vyšetření 29.5.2019; stanovena platnost (posudku) trvale, jedná se o chronické postižení. Komise neshledala splnění podmínek pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky, ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. Závěrem bylo uvedeno, že žalobkyně není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách; je schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu a při dodržení výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. *(Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

6. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:**

- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
- (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
- (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

7. **V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno:** V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.

8. Dle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen **správní orgán**). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).
10. Dle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
11. Podle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 29.10.2019, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).
12. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora citovaného posudku PK MPSV ze dne 20.4.2020 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 29.5.2019, proto je **žaloba podaná důvodně**, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 29.10.2019 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 19.6.2019 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 29.5.2019 a tedy k 19.6. i 29.10.2019 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 35%, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 20%.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

13. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že **žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 20.4.2020 invalidní pro invaliditu prvního stupně od 2954.2019**, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity prvního stupně (od uvedeného data). Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
14. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.
15. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně však nepožadovala žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
16. V důsledku dlouhodobé nepřítomnosti Mgr. Jany Komínkové, které byla věc přidělena k rozhodnutí podle rozvrhu práce, o žalobě rozhodla JUDr. Alena Hocká. Tato samosoudkyně zastupuje nepřítomnou Mgr. Janu Komínkovou v souladu s rozvrhem práce účinným od 1.4.2020 dostupným na www.justice.cz.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

Plzeň 8. června 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.